

UDK: 343.9.024:336.7(4-672EU)

Biblid 1451-3188, 14 (2015)

Год XIII, бр. 52-53, стр. 277–288

Изворни научни рад

др Душко ДИМИТРИЈЕВИЋ¹

ПОСЕБНЕ МЕРЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ПРОТИВ ФИНАНСИРАЊА ТЕРОРИЗМА

ABSTRACT

In this study the author attached a great importance to the theoretical examination of certain legal aspects concerning the application of Council Regulation (EC) No 2580/2001 of 27 December 2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism. This Regulation aims at contributing to the fight against terrorism by preventing the financing of terrorist activities. It supplements the juridical processes relating to terrorist organizations in the EU and in third countries. The Regulation applies on board of any aircraft or vessel under the jurisdiction of an EU country, to any person who is a national of an EU country and to any legal person or entity incorporated or constituted under the law of an EU country or doing business within the EU. It does not cover up the persons, groups and entities sheltered by UN SC Resolutions 1267(1999) and 1390(2002) realized by Regulation (EC) No 881/2002 which imposing certain specific sanctions or restrictive measures directed against certain persons and entities associated with the Al-Qaida network. The financial assets to

¹ Институт за међународну политику и привреду, Београд. Е-маил: dimitrijevic@diplomacy.bg.ac.rs. Научни рад представља резултат рада на пројекту Института за међународну политику и привреду: „Србија у савременим међународним односима - стратешки правци развоја и учвршћивања положаја Србије у међународним интегративним процесима – спољнополитички, међународни економски, правни и безбедносни аспекти”, финансираног од стране Министарства, просвете, науке и технолошког развоја Владе Републике Србије (евиденциони број: 179029).

² “Regulation (EC) No 881/2002 of 27 May 2002 imposing certain specific restrictive measures directed against certain persons and entities associated with Usama bin Laden, the Al-Qaida network and the Taliban, and repealing Council Regulation (EC) No 467/2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan”, *Official Journal of the European Communities* L 139/9, 29.05.2005.

which the regulation applies include: funds; economic resources; financial assets of every kind etc. These financial assets must not be made available to certain natural or legal persons listed in the regulation on the basis of Common Position 2001/931/CFSP.³ Any financial assets belonging to these persons must be frozen. Banks and other financial institutions, as well as all other natural or legal persons in EU countries, are required to immediately provide any information that facilitates compliance with this Regulation, subject to confidentiality and professional secrecy. By way of derogation, this Regulation does not apply to the addition of interest to frozen accounts. However, such interest must also be frozen. EU countries determine the penalties to be imposed where this Regulation is infringed.

Key words: EU restrictive measures against financing of terrorism, EU sanctions, the European Council, the European Union.

1) УВОД

Ради повећања ефикасности у борби против финансирања тероризма, Европска унија донела је више директива и смерница. Међу важнијим треба поменути следеће: Оквирну одлуку Савета Европске уније о борби против тероризма од 13. јуна 2002. године;⁴ Уредбу Савета 2580/2001 од 27. децембра

³ “Council Common Position 2001/931/CFSP of 27 December 2001 on the application of specific measures to combat terrorism”, *Official Journal of the European Communities* L (OJ L) 344, 28.12.2001.

⁴ “Council Framework Decision on Combating Terrorism”, 2002/475/JHA. У члану 1. Оквирне одлуке садржана је дефиниција „терористичког акта“. Исти се дефинише као акт који, с обзиром на своју природу или контекст, може озбиљно нанети штету држави или међународној организацији и који је учињен са намером: озбиљног застрашивања становништва, примене принуде према влади или међународној организацији да она нешто учини или не учини, озбиљне дестабилизације или уништавања основних политичких, уставних, економских или друштвених структура земље или међународне организације. Терористички акт се остварује извршењем неког од уобичајених кривичних дела прописаних унутрашњим законодавством сваке државе (нпр. нападом на живот, телесни интегритет или слободу; отмицом или узимањем талаца; уништењем државних или јавних објеката, саобраћајних система, инфраструктуре укључујући и информационе системе, фиксних платформи лоцираних у епиконтиненталном појасу; отмицом авиона, брода или другог средства јавног превоза или превоза робе; производњом, поседовањем, набављањем, превозом, снабдевањем или употребом нуклеарног, биолошког, хемијског или другог оружја, експлозива, нуклеарног или радиоактивног материјала или уређаја, или истраживањем и развојем нуклеарног, биолошког или хемијског оружја; испуштањем опасних материја или проузроковањем пожара, поплава или експлозија које могу да угрозе живот људи; ометањем или обустављањем снабдевања водом, електричном енергијом или другим основним природним ресурсом које може да угрози живот људи; претњом да ће се учинити неко од поменутих дела. Видети: Драгана Коларић, „Нова концепција кривичних дела тероризма у Кривичном законнику Републике Србије“, *Crimen*, 2003, бр. 1, стр. 52.

2001. године, о посебним рестриктивним мерама против одређених лица и тела у борби против тероризма;⁵ Трећу Директиву Европског парламента и Савета 2005/60/ЕЦ од 26. октобра 2005. године, о спречавању коришћења финансијског система у сврхе прања новца и финансирања тероризма;⁶ и Директиву Комисије 2006/70 од 1. августа 2006. године, којом се прописују мере за спровођење Директиве Европског парламента и Савета 2005/60/ЕЦ у вези са дефиницијом „политички експонираног лица“ и техничких критеријума за поједностављене процедуре прегледа и праћења клијената и изузимање на основу финансијске активности која се обавља повремено или на ограниченим основама.⁷ Наведеним регулаторним актима, Европска унија настојала је да створи заједничку платформу за општеприхватљива законска решења у борби против тероризма.

У циљу ојачавања превенције на националном и међународном плану кроз унапређење сарадње између држава чланица ради спречавања аката тероризма укључујући и њихово финансирање које се третира као посебно кривично дело, Савет безбедности Уједињених нација донео је Резолуцију бр. 1373 од 28. септембра 2001. године, у којој је закључио да све државе морају замрзнути финансијска средства и фондове, као и друге економске изворе лица која су починила или која су имала намеру да почине неки од терористичких аката.

Акције које су уследиле на нивоу Европске уније биле су потребне ради спровођења Заједничке спољне и безбедносне политике (*Common Foreign and Security Policy - CFSP*) чији су тактички наступи одређени у документу: „Заједничке позиције 2001/931/CFSP“.⁸ Из заједничких настојања држава

⁵ “Council Regulation (EC) No 2580/2001 of 27 December 2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 344, 28.12.2001.

⁶ “Directive 2005/60/ec of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing”, *Official Journal of the European Communities*, L 309, 25.11.2005.

⁷ “Commission Directive 2006/70/EC of 1 August 2006 laying down implementing measures for Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council as regards the definition of politically exposed person and the technical criteria for simplified customer due diligence procedures and for exemption on grounds of a financial activity conducted on an occasional or very limited basis”, *Official Journal of the European Communities*, L 214, 04.08.2006.

⁸ Предметна Уредба полази од одредби Уговора о оснивању Европске заједнице, посебно од одредби из члана 60, 301. и 308. Такође, Уредба узима у обзир и Заједничку позицију 2001/931/CFSP о примени посебних мера у борби против тероризма коју је Савет усвојио 27. децембра 2001. године, као и предлог Комисије и мишљење Европског парламента. Видети: “Opinion delivered on 13 December 2001” (not yet published in the *Official Journal*).

чланица Европске уније, на ванредном састанку од 21. септембра 2001. године, Европски савет позвао је Комисију да донесе потребне мере ради спречавања било које форме финансирања терористичких аката. Из наведене акције потекла је Уредба којом се регулише увођење посебних рестриктивних мера у циљу предупредјења вршења терористичких аката на територији Европске уније и на територији трећих држава.⁹

II) МЕРЕ ЕУ

„Уредба Савета 2580/2001 од 27. децембра 2001. године о посебним рестриктивним мерама против одређених лица и тела у борби против тероризма“ (*Council Regulation (EC) No 2580/2001 of 27 December 2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism*).

III) САДРЖАЈ

Дефиниције

1. „Фондови, друга финансијска средства и економски извори“ (*funds, other financial assets and economic resources*), означавају средства сваке врсте, материјална и нематеријална, покретна и непокретна, без обзира на начин стицања – правне документе или инструменте, без обзира на форму, укључујући електронске, дигиталне и друге инструменте плаћања, као и друга средства попут банкарских кредита, путничких чекова, налога за плаћање, акција, обвезница, гаранција, меница, акредитива и др.
2. „Замрзавање фондова и других финансијских средстава и економских извора“ (*freezing of funds, other financial assets and economic resources*), означава спречавање сваког преноса, померања, измена у употреби и руковању фондовима који би довели до промене износа, обима, локације, власништва, поседовања, карактера, дестинације или друге промене које би омогућиле употребу тих фондова, укључујући и управљање портфолиом.

⁹ Под окриљем Савета Европе усвојен је низ међународних аката о борби против тероризма. Међу значајнијим су: Европска конвенција о сузбијању тероризма из 1977. године са допунским протоколом из 2003. године; Конвенција о прању новца, тражењу, пленидби и конфискацији добити од криминалних активности из 1990. године; Конвенција Савета Европе о прању новца, тражењу, пленидби и конфискацији добити од криминалних активности и финансирању тероризма из 2005. године и Конвенција о спречавању тероризма из 2005. године.

3. „Финансијска служба“ (*financial services*), означава службу финансијске природе, укључујући услуге осигурања, услуге повезане са осигурањем, као и банкарске и друге финансијске услуге које искључују осигурање.
4. “Осигурање и услуге повезане са осигурањем“ (*insurance and insurance-related services*), означавају директно осигурање и коосигурање, животно осигурање, остале врсте осигурања, реосигурање и ретроцесију, посредно осигурање попут агенцијских и брокерских услуга, потом услуге сличне са осигурањем као што су консултантске услуге, актуарство, процене ризика и услуге поводом реализације потражних захтева.
5. „Банкарске и друге финансијске услуге“ (*banking and other financial services*), означавају прихватање депозита и исплативих фондова, давање позајмица свих врста укључујући потрошачке кредите, хипотекарне кредите, факторинг послове и финансирање комерцијалних ризика, финансијски лизинг, потом сва новчана плаћања укључујући плаћања кредитним картицама, путничким чековима и банкарским меницама, гаранције и потраживања, трговину за свој рачун или за рачун клијента, без обзира да ли је реч о тржишном пословању (трговину тржишним инструментима укључујући чекове, рачуне, сертификате о депозитима, страну валуту, финансијске деривате попут фјучерса и опција, провизије и инструменте о каматној стопи, финансијске производе попут свопова и форварда, преносива средстава обезбеђења, неогитабилне хартије од вредности и финансијска средства укључујући и златне полуге).
6. „Учешће у издавању средстава обезбеђења, укључујући обављање услуга осигурања или агенцијских послова који обухватају новчана мешетарења (*money brokering*), управљање новчаним средствима и портфолиом, свим врстама заједничког инвестирања, управљање пензијским фондовима, сефовима, депозитима и залогима, клирингом, дериватима и другим негоцијабилним хартијама од вредности, управљање финансијским информацијама, документацијом, саветничким и другим сличним финансијским услугама укључујући кредитне, инвестиционе, портфолио анализе и консултантске услуге у области корпоративног управљања и реструктурирања.
7. „Терористички акти“ (*terrorist acts*), дефинисани су чланом 1. став 3. Заједничке позиције 2001/931/CFSP.¹⁰ Исти подразумевају намерна дела

¹⁰ “Council Common Position 2001/931/CFSP of 27 December 2001 on the application of specific measures to combat terrorism”, *Official Journal of the European Communities* L 344, 28.12.2001. Заједничкој позицији придодата је листа појединаца и активиста одређених терористичких група на основу истраге која је спроведена од стране надлежних

која могу довести до озбиљне штете по државу или неку међународну организацију од застрашивања становништва, вршења различитих типова непотребног насиља или дестабилизације и уништавања њихове основне политичке, уставне, економске или друштвене структуре. Списак терористичких аката обухвата између осталог нападе на живот или физички интегритет лица; отмице или узимање талаца; чињење великог разарања у јавном или приватном објекту, укључујући информационе системе; заплене средстава јавног превоза, као што су авиони и бродови; производња, поседовање, прибављање, превоз или коришћење оружја, експлозива, нуклеарног, биолошког или хемијског оружја, ослобађање опасних материја или изазивање пожара, експлозија или поплава; ометање или прекид снабдевања водом, енергијом или било којим другим основним природним ресурсом; усмеравање или учествовање у активностима терористичке групе, укључујући и финансирање тих активности или снабдевање материјалним средствима.

8. „Поседовање правног лица, групе или тела“ (*owning a legal person, group or entity*), означава власништво над половином или више од половине имовинских права на правном лицу, групи или телу.
9. „Контрола правног лица, групе или тела“ (*controlling a legal person, group or entity*), означава право на именовање или разрешење већине чланова управног или надзорног органа у правном лицу, групи или телу, потом право на именовање већине чланова управног или надзорног органа у текућој или претходној финансијској години, самостални надзор на

правосудних и полицијских органа у земљама ЕУ. Листа се ревидира сваких 6 месеци. У моменту када је сачињена, иста је укључивала следећи списак организација: CIRA (Continuity Irish Republican Army); E.T.A (Basque Fatherland and Liberty); G.R.A.P.O (the First of October Anti-Fascist Resistance Group); Hamas-Izz al-Din al-Qassem (terrorist wing of Hamas); LVF (Loyalist Volunteer Force); PIJ (Palestinian Islamic Jihad). Осама бин Ладен и појединци и његове групе нису били укључени на листу, јер су обухваћени Заједничком позицијом Савета 2002/402/CFSP од 27. маја 2002. у вези рестриктивних мера против Осаме бин Ладена, чланова Ал Каиде, талибана, као и других појединца, група, предузећа и тела повезаних са њима. Мере из Зеједничке позиције Савета усвојене су Уредбом (ЕЗ) бр. 881/2002. Видети: “Council Regulation (EC) No 881/2002 of 27 May 2002 imposing certain specific restrictive measures directed against certain persons and entities associated with Usama bin Laden, the Al-Qaida network and the Taliban, and repealing Council Regulation (EC) No 467/2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan”, *Official Journal of the European Communities*, L 139, 29.5.2002, pp. 9-22.

основу споразума акционара или чланова или већине акционара или чланова са правом гласа, право доминантног утицаја на основу оснивачког акта или уговора, затим контролу правног лица, групе или тела без обзира на доминантан утицај, контролу средстава по основу управљачких права, контролу на основу пословодства у току објављивања података из консолидованог завршног рачуна и контролу на основу неограничене солидарне одговорности за финансијске обавезе.

Имплементација у унутрашњи правни поредак

Предметна Уредба на комунитарном нивоу комплементарна је са административним и судским поступцима који се предузимају у борби против терористичких организација у државама чланицама Европске уније и трећим државама. Уредба се примењује на територији Европске уније укључујући ваздушни простор, палубе авиона и бродова унутар јурисдикције држава чланица, на све држављане држава чланица без обзира где се налазе, на сва правна лица, групе или тела инкорпорисана или конституисана на основу права држава чланица, потом на свако правно лице, групу или тело које послује унутар Европске уније. Одређени интереси Европске уније у том смислу морају бити уважавани.

Избегавање примене Уредбе обезбеђено је адекватним системом информисања, као и додатним мерама укључујући и примену позитивних прописа Европске уније. Свесно или нехатно поступање које би довело до терористичких аката односно, свака информација да је нека одредба из ове Уредбе изиграна довешће до предузимања санкција. Штавише, државе чланице обавезне су да пропишу правила којим се на ефективан, пропорционалан и одговарајући начин санкционише свака повреда Уредбе. Комисија и државе чланице имају обавезу да се узајамно информишу о мерама које предузимају на основу Уредбе. Листа лица која су починила или су покушала да почине акте тероризма може укључити лица и тела повезана са трећим државама, као и друга лица и тела која су у фокусу Заједничке спољне и безбедносне политике утврђене Заједничком позицијом о примени посебних мера у борби против тероризма (2001/931/CFSP). За примену одредби Уредбе које се односе на последњи поменути случај, важе овлашћења из члана 308. оснивачког Уговора. У претходном периоду Европска заједница спровела је резолуције Савета безбедности Уједињених нација број 1267 из 1999. године и резолуцију број 1333 из 2000. године усвајањем Уредбе 467/2001. На основу поменуте

Уредбе Заједница је замрзла средстава одређених лица и група која нису покривена предметном Уредбом.¹¹

„Санкције или рестриктивне мере“

Уредба предвиђа санкције или рестриктивне мере према фондовима и другим финансијским средствима и изворима који припадају или су у поседу инкриминисаних правних и физичких лица, група или тела. За њих је предвиђено да се замрзавају. Ниједан фонд или финансијска средства, економски извор неће бити доступни директно или индиректно тим лицима, групама или телима. Њима ће бити забрањено обављање финансијских услуга. Савет ће установити, контролисати и по потреби, изменити листу лица, група и тела на која се ова Уредба односи и то, на основу члана 1. став 4, 5. и 6. Заједничке позиције о примени посебних мера у борби против тероризма (2001/931/CFSP), тако да листа садржи физичка и правна лица која су починила или су покушала да почине акте тероризма односно, правна лица групе и тела која су учествовала или омогућила њихово извршење. Листа може да укључи и таква правна лица, групе и тела која су под контролом или делују у име једног или више наведених правних или физичких лица. Изузетак од наведених правила прописан је чланом 5. и чланом 6. Уредбе. У члану 5. прописује се изузетак у односу на средства на рачунима и на потраживања. Надлежни органи могу гарантовати посебне ауторизације којим ће се обезбедити да замрзнута средства и потраживања не послуже у сврху финансирања терористичких аката, већ ради задовољавања хуманитарних потреба физичких лица укучујући чланове њихових породица. Плаћања могу бити одобрена и за друге сврхе попут извршавања обавеза према финансијским установама, извршавања уговорних обавеза, плаћања различитих врста такси, обавезног осигурања и др. Захтев за ауторизацијом може се предати надлежном органу државе чланице на чијој се територија налазе замрзнута финансијска средства. Чланом 6. Уредбе прави се изузетак у односу на заштиту интереса Европске уније који се манифестују у интересима грађана. Тако, у одређеним околностима могуће је обезбеђење посебног одобрења надлежних органа ради ослобађања замрзнутих новчаних фондова, финансијских средстава

¹¹ “Council Regulation (EC) No 467/2001 of 6 March 2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan, and repealing Regulation (EC) No 337/2000”, *Official Journal of the European Communities*, L 67, 9.3.2001, p. 1.

и економских извора. Процедура предвиђа претходне консултације са другим државама чланицама, Саветом и Комисијом. Надлежни орган који прими захтев за одобрење, обавестиће надлежни орган друге државе чланице, Савет и Комисију. Уједно ће их обавестити да се одбијање врши због спречавања финансирања аката тероризма. Надлежни орган који намерава да изда одобрење преузима обавезу да одговори на све примедбе других држава чланица, Савета и Комисије у року од две недеље.

Обавеза правовременог информисања

Без прејудуцирања примене одговарајућих правила о извештавању, професионалној тајни и поверењу, банке и друге финансијске и осигуравајуће установе, као и друга тела и лица имају обавезу да обезбеде информације које би омогућиле примену Уредбе у односу на замрзнута средства и финансијске трансакције. Банке и друге установе имају обавезу да информишу надлежне органе према месту свога седишта и да са истима сарађују приликом спровођења поступка верификације. Обавеза информисања односи се и на Комисију. Информације се могу користити искључиво за сврху због које су послате или примљене. Било која информација непосредно примљена од стране Комисије биће доступна надлежним органима држава чланица. Комисија је овлашћена да предузме активности на основу обавештења која добије од држава чланица. Државе чланице, Савет и Комисија, информисаће се међусобно о свим предузетим мерама, као и о повредама Уредбе, због којих је могуће покретање правосудних поступака.

IV) ДАТУМ СТУПАЊА НА СНАГУ

Уредба ступа на снагу даном објављивања у Службеном листу 28. децембра 2001. У року од једне године од датума ступања на снагу, Комисија има обавезу да објави извештај о примени Уредбе. У том смислу, Комисија је овлашћена да даје и конкретне предлоге. Уредба директно и у целости обавезује све државе чланице. Уредба је претрпела у међувремену више амандирања.¹²

¹² “Commission Regulation (EC) No 745/2003 of 28 April 2003 amending Council Regulation (EC) No 2580/2001 on specific measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 106, 29.4.2003; “Commission Regulation (EC) No 1207/2005 of 27 July 2005 amending Council Regulation (EC) No 2580/2001 on specific measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 197, 28.7.2005;

V) ИЗБОРИ

- “Council Common Position 2001/931/CFSP of 27 December 2001 on the application of specific measures to combat terrorism”, *Official Journal of the European Communities* L 344, 28.12.2001.
- “Council Framework Decision on Combating Terrorism”, 2002/475/JHA.
- “Directive 2005/60/ec of the European Parliament and of the Council of 26 October 2005 on the prevention of the use of the financial system for the purpose of money laundering and terrorist financing”, *Official Journal of the European Communities*, L 309, 25.11.2005.
- “Council Regulation (EC) No 467/2001 of 6 March 2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan, and repealing Regulation (EC) No 337/2000”, *Official Journal of the European Communities*, L 67, 9.3.2001, p. 1.
- “Council Regulation (EC) No 467/2001 of 6 March 2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan, and repealing Regulation (EC) No 337/2000”, *Official Journal of the European Communities*, L 67, 9.3.2001, p. 1.
- “Council Common Position of 27 December 2001 on the application of specific measures to combat terrorism (2001/931/CFSP)”, *Official Journal of the European Communities*, L 344/93, 28.12.2001.
- “Council Regulation (EC) No 2580/2001 of 27 December 2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view

“Commission Regulation (EC) No 1957/2005 of 29 November 2005 amending Council Regulation (EC) No 2580/2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 314, 30.11.2005; “Commission Regulation (EC) No 1461/2006 of 29 September 2006 amending Council Regulation (EC) No 2580/2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 272, 3.10.2006; “Council Regulation (EC) No 1791/2006 of 20 November 2006 adapting certain Regulations and Decisions in the fields of free movement of goods, freedom of movement of persons, company law, competition policy, agriculture (including veterinary and phytosanitary legislation), transport policy, taxation, statistics, energy, environment, cooperation in the fields of justice and home affairs, customs union, external relations, common foreign and security policy and institutions, by reason of the accession of Bulgaria and Romania”, *Official Journal of the European Communities*, L 363, 20.12.2006.

- to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 344, 28.12.2001.
- “Council Regulation (EC) No 881/2002 of 27 May 2002 imposing certain specific restrictive measures directed against certain persons and entities associated with Usama bin Laden, the Al-Qaida network and the Taliban, and repealing Council Regulation (EC) No 467/2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan”, *Official Journal of the European Communities*, L 139, 29.5.2002, pp. 9-22.
- “Regulation (EC) No 881/2002 of 27 May 2002 imposing certain specific restrictive measures directed against certain persons and entities associated with Usama bin Laden, the Al-Qaida network and the Taliban, and repealing Council Regulation (EC) No 467/2001 prohibiting the export of certain goods and services to Afghanistan, strengthening the flight ban and extending the freeze of funds and other financial resources in respect of the Taliban of Afghanistan”, *Official Journal of the European Communities* L 139/9, 29.05.2005.
- “Commission Regulation (EC) No 745/2003 of 28 April 2003 amending Council Regulation (EC) No 2580/2001 on specific measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 106, 29.4.2003;
- “Commission Regulation (EC) No 1207/2005 of 27 July 2005 amending Council Regulation (EC) No 2580/2001 on specific measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 197, 28.7.2005.
- “Commission Regulation (EC) No 1957/2005 of 29 November 2005 amending Council Regulation (EC) No 2580/2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 314, 30.11.2005.
- “Commission Directive 2006/70/EC of 1 August 2006 laying down implementing measures for Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council as regards the definition of politically exposed person and the technical criteria for simplified customer due diligence procedures and for exemption on grounds of a financial activity conducted on an occasional or very limited basis”, *Official Journal of the European Communities*, L 214, 04.08.2006.
- “Commission Regulation (EC) No 1461/2006 of 29 September 2006 amending Council Regulation (EC) No 2580/2001 on specific restrictive measures directed against certain persons and entities with a view to combating terrorism”, *Official Journal of the European Communities*, L 272, 3.10.2006.

“Council Regulation (EC) No 1791/2006 of 20 November 2006 adapting certain Regulations and Decisions in the fields of free movement of goods, freedom of movement of persons, company law, competition policy, agriculture (including veterinary and phytosanitary legislation), transport policy, taxation, statistics, energy, environment, cooperation in the fields of justice and home affairs, customs union, external relations, common foreign and security policy and institutions, by reason of the accession of Bulgaria and Romania”, *Official Journal of the European Communities*, L 363, 20.12.2006.

VI) ЗНАЧАЈ ЗА РЕПУБЛИКУ СРБИЈУ

Заједничка спољна и безбедносна политика Европске уније подразумева проактиван однос и сталну међудржавну сарадњу. Будући да Србија претендује за улазак у чланство Европске уније, она мора бити способна да оствари политички дијалог са свим државама чланицама поводом спровођења Заједничке спољне и безбедносне политике. Србија другим речима, мора бити припремљена да учествује у акцијама које се односе на примену договорених санкција и рестриктивних мера према извршиоцима најтежих међународних кривичних дела попут тероризма.¹³ У том смислу, посредна примена неких од најважнијих одредби прописаних Уредбом Савета 2580/2001 од 27. децембра 2001. године, о посебним рестриктивним мерама против одређених лица и тела у борби против тероризма, може допринети усклађивању наше спољне политике са Заједничком спољном и безбедносном политиком Европске уније. Безбедност је централно питање о коме се расправља и у поступку приступања Европској унији, па Србија има обавезу да се постепено усклађује са ставовима Европске уније у примени превентивних и прохибитивних мера којима се спречава финансирање терористичких аката. Ово је нарочито важно ако се има у виду наша политика према Космету где постоји од Европске уније евидентирана активност разних терористичких група. Европска унија с правом очекује да Србија подржи Заједничку спољну и безбедносну политику применом адекватних мера према лицима и организованим групама које се озбиљно сумњиче за тероризам.¹⁴

¹³ За санкције (рестриктивне мере) Европске уније које су на снази видети, Интернет: http://eeas.europa.eu/cfsp/sanctions/docs/measures_en.pdf, <http://eur-lex.europa.eu/oj/direct-access.html>.

¹⁴ За санкционисање међународног тероризма према домаћем праву видети: „Кривични законик“, *Службени гласник Републике Србије*, бр. 85/2005, 88/2005 – испр., 107/2005 – испр., 72/2009, 111/2009, 121/2012, 104/2013 и 108/2014.